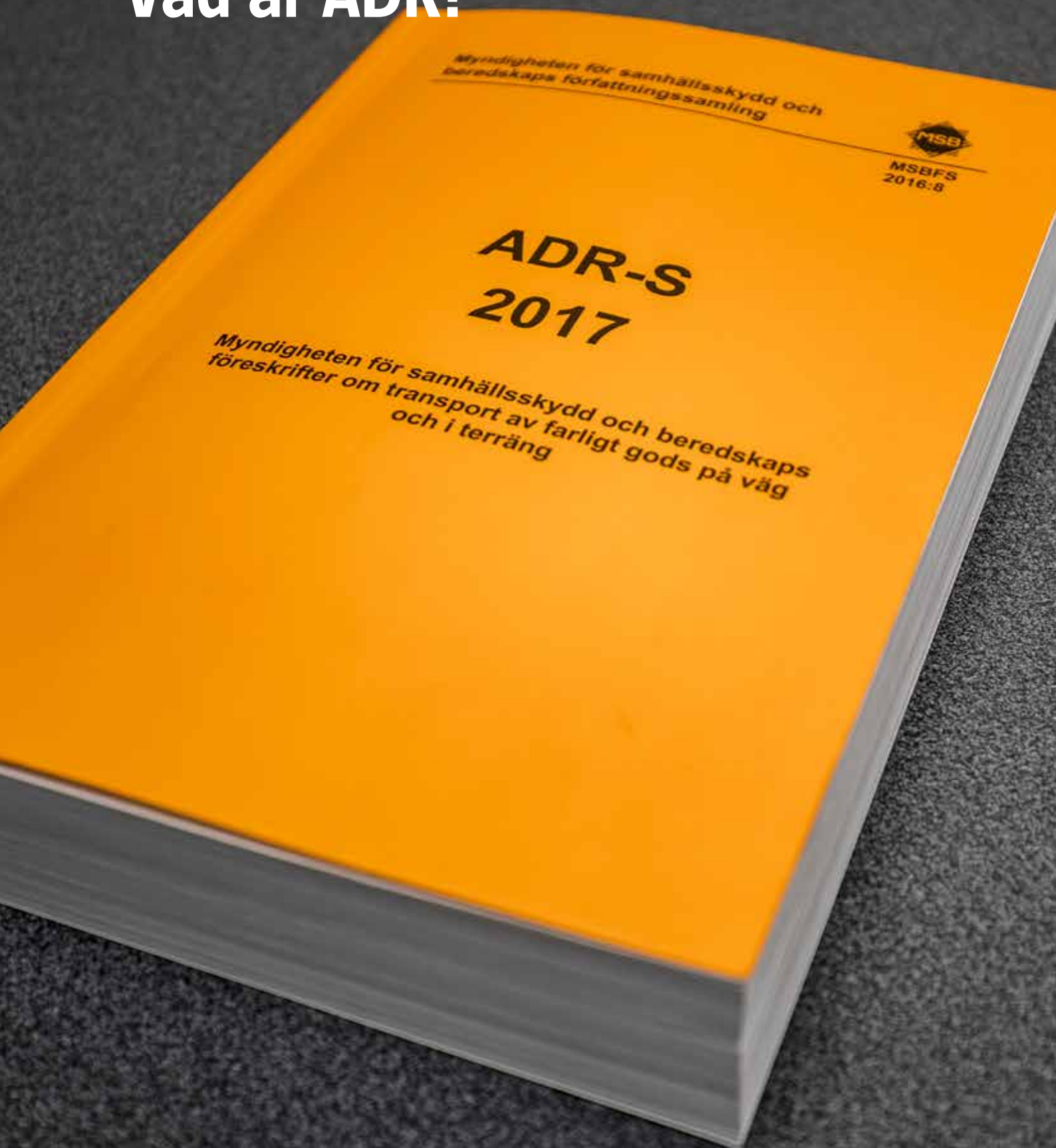

Myndigheten för
samhällsskydd
och beredskap

Vad är ADR?

Vad är ADR?

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB)

Kontakt: registratur@msb.se

Foto: MSB

Produktion: Advant Produktionsbyrå

Publikationsnummer: MSB1184 - november 2018

Innehåll

Inledning.....	4
Transport av farligt gods	5
Lagstiftning	6
Utbildning	7
Examination och prov	8
ADR-intyg	10

Inledning

Den här broschyren beskriver övergripande de bestämmelser som rör utbildning och examination för förare av fordon som transporterar farligt gods på väg. För att få information om mer detaljerade krav hänvisas till det kompletta regelverket för transport av farligt gods på väg, ADR-S.

Informationen i den här broschyren baseras på följande utgåva av ADR-S: MSBFS 2016:8, Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om transport av farligt gods på väg och i terräng. ISBN 9789173836821.

Transport av farligt gods

Vad är farligt gods?

Farligt gods är ämnen och föremål som på grund av sina kemiska eller fysikaliska egenskaper kan orsaka skador på liv, hälsa, miljö eller egendom vid transport. Farligt gods kan till exempel ha explosiva, brandfarliga, giftiga, radioaktiva eller frätande egenskaper. Som exempel på farligt gods kan nämnas bensin, diesel, gasol, cigarettändare, svavelsyra, arsenik, fyrverkerier, sprayburkar, krockkuddar och vattenförorenande ämnen.

Farligt gods transporteras på många olika sätt, t.ex. som styckegods på en lastbil förpackat i lådor, fat eller dunkar. Men det kan även transporteras i olika typer av containrar eller tankar så som bensin och diesel ofta transporteras.

Lagstiftning

Transport av farligt gods regleras i Sverige av följande lagstiftning:

- Lag (2006:263) om transport av farligt gods.
- Förordning (2006:311) om transport av farligt gods.
- Föreskrifter för transport av farligt gods på väg, järnväg, sjö och i luft.

Följande transportmyndigheter ger ut föreskrifter för de olika transports-lagen:

- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), för transporter på land (väg och järnväg).
- Transportstyrelsen (TS), för transporter på sjö och i luft.

Regelverket för transport av farligt gods, ADR-S gäller för internationell och nationell transport av farligt gods på väg och i terräng. Bokstaven "S" står för att det är den svenska utgåvan.

Utbildning

Utbildning av förare som transporterar farligt gods

Förare som transporterar farligt gods ska ha relevant utbildning enligt regelverket för transport av farligt gods, ADR-S, och inneha ett giltigt ADR-intyg. I Sverige finns följande ADR-kurser:

Typ	Inriktning	Antal lektioner
Grundkurs	Transport av förpackat farligt gods (styckegods) annat än radioaktiva ämnen och explosiva ämnen och föremål.	18 lektioner.
Specialkurs, tank	Tanktransport.	12 lektioner.
Specialkurs, klass 1	Transport av explosiva ämnen och föremål.	8 lektioner.
Specialkurs, klass 7	Transport av radioaktiva ämnen.	8 lektioner.
Praktiska övningar	Individuella praktiska övningar i anslutning till den teoretiska utbildningen. Minsta omfattning: första hjälpen, brandbekämpning, åtgärder vid tillbud eller olycka.	Beroende på elevantal.
Repetitionskurs	Repetition som enstaka kurs eller en kombination av ovanstående kurser inklusive individuella praktiska övningar.	Minst hälften av den utbildningstid som krävs för respektive kurs ovan. Denna tid inkluderar då de praktiska övningarna.

Grundkurs

Förare som transporterar farligt gods över vissa mängder, oavsett fordonets totalvikt, måste genomgå en grundläggande förarutbildning.

Specialkurser

Grundkursen måste kompletteras med specialkurser för förare som transporterar:

- Farligt gods i klass 1, explosiva ämnen och föremål.
- Farligt gods i klass 7, radioaktiva ämnen.
- Farligt gods i fast tank eller avmonterbar tank med en volym över 1 m³ eller batterifordon med en total volym över 1 m³, tankcontainer, UNtank eller MEGcontainer med en volym över 3 m³.

Specialkurserna kan genomföras i samband med grundkursen eller vid ett senare tillfälle.

Examination och prov

Efter genomförd relevant utbildning ska föraren genom att skriva ett prov examineras och visa att hen har de kunskaper, den insikt och de färdigheter som krävs av en yrkesmässig förare av fordon som transporterar farligt gods.

Prov

Provet är framtaget av MSB. Från och med 1 mars 2019 genomförs prov för samtliga ADR-behörigheter hos Trafikverket Förarprov.

Fyra provtyper

Det finns fyra ADR-provtyper; ett prov som ger grundbehörighet att transportera farligt gods samt tre provtyper som ger behörighet att transportera farligt gods av vissa ämnen och/eller i tank.

- **ADR_G prov** – ger en grundbehörighet, provet görs efter en genomförd grundkurs hos en av MSB godkänd ADR-utbildare.
- **ADR_E prov** – för farligt gods i klass 1, Explosiva ämnen och föremål, provet görs efter genomförd relevant specialkurs. Grundbehörighet krävs.
- **ADR_R prov** – för farligt gods i klass 7, Radioaktiva ämnen, provet görs efter genomförd relevant specialkurs. Grundbehörighet krävs.
- **ADR_T prov** – för transport av farligt gods i tank, provet görs efter genomförd relevant specialkurs. Grundbehörighet krävs.

Tabellen nedan visar de olika provtyperna som finns för ADR, vilka behörigheter ett godkänt provresultat ger samt vilken typ av utbildning som måste genomföras innan provet skrivs.

Provtyp	Behörighet	Utbildning
ADR_G	Grundbehörighet att transportera farligt gods.	Grundkurs, förstagångs- eller repetitionskurs.
ADR_E	Behörighet att transportera ämnen i klass 1.	Specialkurs klass 1, förstagångs- eller repetitionskurs.
ADR_R	Behörighet att transportera ämnen i klass 7.	Specialkurs klass 7, förstagångs- eller repetitionskurs.
ADR_T	Behörighet att transportera farligt gods i tank.	Specialkurs Tank, förstagångs- eller repetitionskurs.

Bokning och betalning

Bokning av provtillfällen för ADR-prov görs på Trafikverkets webbplats, www.trafikverket.se/bokaprov En bokning per provtyp och provtillfälle gäller. Betalning sker vid bokningstillfället och enbart via kortbetalning, ingen fakturering erbjuds.

Identitetsprövning

I samband med att föraren ska skriva prov för ADR, samt vid en eventuell fotografering (se avsnitt ADR-intyg, Foto), ska en identitetsprövning genomföras på samma sätt som det görs för övriga körkortsbehörigheter.

Uppgifter och provtid

I provtyp ADR_G är det totalt 30 uppgifter, i de tre övriga provtyperna är det totalt 20 uppgifter. I samtliga ADR-prov ingår tre testuppgifter, vilka av uppgifterna som är testuppgifter får föraren inte reda på. För att få godkänt resultat på provet krävs att föraren uppnår kravgränsen för de olika provtyperna enligt tabellen nedan.

Provtyp	Kravgräns	Max resultat	Testuppgifter
ADR_G	21	27	3
ADR_E	13	17	3
ADR_R	13	17	3
ADR_T	13	17	3

Provtiden för samtliga ADR-prov är satt till 50 minuter. Tiden är vald till samma som för andra körkortsbehörigheter, då kan ADR-proven genomföras vid samma tillfällen som Trafikverket Förarprovs övriga kunskapsprov.

Möjlighet till förlängd provtid finns för ADR-proven i enlighet med det förfarande som sedan tidigare finns på Trafikverket, ansökningsblankett finns på www.trafikverket.se

ADR-intyg

Utbildningsintyg för förare (s.k. ADR-intyg)

Efter godkänt provresultat får föraren ett utbildningsintyg för ADR-förare, ett så kallat ADR-intyg, som skickas till folkbokföringsadressen. Intyget är giltigt i fem år och kan ha olika behörigheter beroende på typ av genomförd utbildning och prov med godkänt resultat.

För att behålla giltigheten på ADR-intyget måste föraren gå en repetitionsutbildning och klara ett prov innan giltighetstiden på fem år går ut. Om giltighetstiden på befintligt ADR-intyg hinner gå ut innan föraren har godkänt prov måste en ny grundkurs (förstagångsutbildning) genomföras. Det kan vara en av möjliga orsaker till att föraren inte får genomföra ett bokat prov hos Trafikverket Förarprov.

Giltighetstiden för ett ADR-intyg utgår alltid från det datum då provet för "ADR Grund" (provtyp ADR_G) skrevs med godkänt resultat. Det påverkas inte av datumet för andra eventuellt genomförda delprov (provtyperna ADR_E, ADR_R och ADR_T).

På ADR-intygets baksida framgår vilka behörigheter en förare har för att transportera farligt gods.

Foto

Ett ADR-intyg måste vara försett med ett foto. Det hämtas normalt från körkortsregistret. I de fall en förare ska ta ett ADR-intyg och inte har ett svenskt körkort sedan tidigare måste föraren fotografera sig hos Trafikverket Förarprov. Detta är en nödvändighet för att ADR-intyget ska kunna utfärdas hos Transportstyrelsen.

